Dosarul nr. 4r-3794/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23123478-02-4r-09092024 Judecător Denis GUZUN

**D E C I Z I E**
**în numele Legii**

**15 septembrie 2025** **mun. Chișinău**

**COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU**
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Olga COJOCARU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de agentul constatator Dorin COTOROBAI, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5419/2023 din 22 ianuarie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 420169 din 14 august 2023, în privința lui **Ion ROTARI**, în temeiul art.236 alin.(2) Cod contravențional.

***Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:***
*în procedura instanței de fond, din 25.08.2023 până la 22.01.2024;*
*în Curtea de Apel Centru, din 09.09.2024 până la 15.09.2025.*
***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

**A C O N S T A T A T :**

1. Prin decizia de sancționare din 14.08.2023, emisă de către agentul constatator Dorin COTOROBAI din cadrul INSP al IGP, cet. Ion ROTARI a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(2) Cod contravențional fiindu-i aplicată o amendă în mărime de 900 lei și 4 puncte de penalizare, pentru faptul că, la 15.04.2023, ora 19:33, aflându-se în r-ul Orhei, s. Pelivan, pe traseul R6 Chișinău – Orhei – Bălți (km. 49, m. 700), la volanul unității de transport de marcă BMW cu n/î *****, a depășit viteza de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/h.

Nefiind de acord cu decizia de sancționare din 14.08.2023, Ion ROTARI a contestat-o la data de 15.08.2023, invocând că la data de 15.04.2023, automobilul nu-i aparținea, or l-a procurat doar la data de 13.06.2023.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5419/2023 din 22 ianuarie 2024,* a fost admisă contestația depusă de către contravenientul Ion ROTARI împotriva deciziei de sancționare din 14.08.2023.

A fost anulată decizia de sancționare din 14.08.2023, emisă în privința lui Ion ROTARI învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(2) Cod contravențional, și a fost încetat procesul contravențional, pe motivul lipsei faptului contravenției.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Dorin COTOROBAI a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5419/2023 din 22 ianuarie 2024, cu dispunerea rejudecării în prima instanță în alt complet de judecată.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5419/2023 din 22 ianuarie 2024, instanța a dispus admiterea contestației şi anularea procesului verbal cu privire la contravenție şi a deciziei agentului constatator, pornit împotriva cet. Ion ROTARI și încetarea procesului contravențional, din motivul lipsei faptei contravenționale.

Consideră că recursul este fondat şi pasibil de a fi admis, cu casarea Hotărârii Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5419/2023 din 22 ianuarie 2024 cu dispunerea rejudecării în prima instanță, prin care a fost dispusă admiterea contestației şi anularea deciziei agentului constatator, cu remiterea dosarului contravențional la o nouă examinare în fond, în alt complet de judecată.

În baza probelor acumulate, care servesc la constatarea existenței contravenției, la identificarea făptuitorului, agentul constatator întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție, întemeindu-și acțiunile pe probe acumulate, care constituie temei de remitere a cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

În contextual normelor precitate statuează faptul că agentul constatator, subsemnatul Dorin COTOROBAI, a respectat normele procesuale și materiale expuse, totodată a prezentat probe concludente și pertinente acumulate în cadrul dosarului contravențional intentat împotriva cet. Ion ROTARI .

În baza probelor acumulate, care servesc la constatarea existenței contravenției, la identificarea făptuitorului, agentul constatator întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție, întemeindu-și acțiunile pe probele acumulate, care constituie temei de remitere a cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a

Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

*5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de agentul constatator Dorin COTOROBAI, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5419/2023 din 22 ianuarie 2024*, *cu casarea integrală a hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.*

*6.* În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 Cod de procedură penală aplicate corespunzător.*

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri; *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.*

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieşind din prevederile art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26). În sensul art.6 alin.(1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

7. În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

8. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 420169 din 14 august 2023 s-a stabilit că, Ion ROTARI la 15.04.2023, ora 19:33, aflându-se în r-ul Orhei, s. Pelivan, pe traseul R6 Chișinău – Orhei – Bălți (km. 49, m. 700), la volanul unității de transport de marcă BMW cu n/î *****, a depășit viteza de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/h.

Faptele contravenientului Ion ROTARI au fost calificate de agentul constatator în baza art.236 alin.(2) Cod contravențional, *adică depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră, se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.*

În legătură cu faptele date i-a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 420169 din 14 august 2023, prin care Ion ROTARI a fost învinuit pentru comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(2) Cod contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 18 unități convenționale, echivalentul sumei 900 lei și 4 puncte de penalizare, sancțiunea complementară.

Drept consecință, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 420169 din 14 august 2023 cu încălcarea prevederilor art.443 Cod contravențional, a anulat procesul verbal cu privire la contravenție și încetat procesul contravențional, intentat în privința lui Ion ROTARI , dat fiind faptul că agentul constatator nu a depus diligență maximă în acumularea probelor care să demonstreze vinovăția contravenientului.

9. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi

înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

Potrivit prevederilor art.425 Cod contravențional, (1) Probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. (3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. (4) Nici o probă nu are valoare prestabilită. (5) Sânt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. (6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obținute: a) prin violenta, amenințări sau prin alte mijloace de constrângere; b) prin metode ce contravin prevederilor științifice; c) prin încălcarea esențială a drepturilor şi libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător. (6/1) În cazul contravențiilor date în competenta organelor de control de stat al activității de întreprinzător şi cea a organelor Ministerului Afacerilor Interne nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei. În cazul dat se purcede la efectuarea de copii şi de înregistrări foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă. (6/2) Copiile se realizează cu ajutorul mijloacelor tehnice şi al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea, şi de un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora. (6/3) În cazul prevăzut la alin.(6/1), când este imposibilă efectuarea copiilor şi a înregistrărilor foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor şi înregistrărilor foto sau video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicând în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau de autoritatea competentă de soluționarea cauzei contravenționale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din

momentul ridicării acestora. (7) Procesului contravențional, în partea ce ține de declarații, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

10. Colegiul consideră că instanța de fond a încetat procesul contravențional din motive formale, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, la materialele cauzei sunt anexate: *proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 420169 din 14 august 2023 în original (a se vedea f.d. 7), care a fost întocmit în prezența făptuitorului Ion ROTARI care l-a semnat, iar la rubrica obiecții nu a indicat nici o obiecție, planșă fotografică, potrivit căreia la data de 15.04.2023, ora 19.33, conducătorul mijlocului de transport de model „BMW cu n/î ***** se deplasa cu viteza de 74 km/h, pe traseul R6 Chișinău – Orhei – Bălți (km. 49, m. 700), limita de viteză fiind 50 km/h, prin urmare a depășit limita de viteză cu 24 km/h ( f.d. 8),* prin urmare concluzia instanței de judecată precum că învinuirea privind săvârșirea faptei, reținută prin procesul verbal cu privire la contravenție, nu se confirmă prin nici o probă, Colegiul le respinge ca neîntemeiate.

Colegiul notează că procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 420169 din 14 august 2023 a fost întocmit în prezența făptuitorului Ion ROTARI care la semnat, iar la rubrica „obiecții" nu a indicat că are careva obiecții, mai mult că, la rubrica din procesul verbal cu privire la contravenție, unde se specifică faptul că recunoaște săvârșirea contravenției și acceptă sancțiunea stabilită precum și aducerii la cunoștință a drepturilor și obligațiilor, este aplicată semnătura cet,. Ion ROTARI , astfel se constată că, Ion ROTARI a recunoscut faptul comiterii contravenției imputate. (f.d. 7).

Totodată, Colegiul apreciază eronată aprecierea instanței de judecată prin care a constat că de către agentul constatator, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție, nu a fost elucidată cu certitudine chestiunea privind identitatea persoanei care se afla la volanul automobilului de model " BMW cu n/î ***** la data de 15.04.2023, ora 19:33, invocând că Ion ROTARI a procurat automobilul de marcă BMW cu n/î ***** la data de 13.06.2023 de la cet. Grigore ONICA. Or în acest context Colegiul notează că în momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție, contravenientului i s-a explicat toate drepturile și obligațiile, fapt confirmat prin semnătura lui Ion ROTARI la rubrica nr. 19 a procesului verbal cu privire la contravenție.

Mai mult, în momentul stopării și identificării făptuitorului, agentul constatator i-a adus la cunoștință motivele stopării, și anume faptul ignorării pct.47 alin.(1) al Regulamentului Circulației Rutiere la data de 15.04.2023, ora 19:33 de către conducătorul auto care se afla la volanul automobilului de model " BMW cu n/î *****, a depășit limita de viteză, fapt care Ion ROTARI nu a negat, pentru care a recunoscut vina și a semnat la rubrica corespunzătoare a procesului verbal cu privire la contravenție.

Respectiv Colegiul conchide că agentul constatator la întocmirea procesului verbal și-a îndeplinit obligația pozitivă de constatare a faptei contravenționale, a individualizat fapta și a identificat făptuitorul, or în situația în care Ion ROTARI fiind în cunoaștere de fapt că la data de 15.04.2023, ora 19:33 nu era el la volanul automobilului de model " BMW cu n/î *****, urma să comunice acest fapt agentului constatator, însă *per a contrario* Ion ROTARI a semnat procesul verbal cu privire la contravenție, neavând nici o obiecție în acest sens.

Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind lipsa faptului contravenției, or, conform procesului verbal cu privire la contravenție, ultimul a recunoscut cele încriminate, faptul dat fiind certificat prin semnătura făptuitorului în procesul verbal cu privire la contravenție, or procesul-verbal de constatare a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal.

În această ordine de idei, Colegiul remarcă că Ion ROTARI a fost sancționat în temeiul art.236 alin.(2) Cod contravențional, potrivit căruia, constituie contravenție, depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră. Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator și în corespundere cu art.425 alin.(2), (3), (4), (5) Cod contravențional, acest fapt a fost confirmat prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional.

Regulamentul Circulației Rutiere, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.200945, în pct.47 pct.1) lit.a), limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sânt: a) în localități – 50 km/h, pe teritoriile adiacente instituțiilor de învățământ, spitalelor, parcurilor, centrelor istorice ale orașelor –30 km/h, în zonele rezidențiale și teritoriile adiacente drumului – 20 km/h, iar în zonele pietonale – 5 km/h. Potrivit pct.47 pct.1) lit.b) al Regulamentului de Circulație Rutieră aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sânt: b) în afara localităților: 110 km/h – pe drumurile semnalizate prin indicatorul 5.4; 90 km/h − pe celelalte drumuri.

Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind lipsa faptului contravenției, or procesul-verbal de constatare a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, însă urma ca instanța de judecată să constate dacă învinuirea a fost formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

Colegiul notează că la rubrica ,, *prin ce a comis contravenția prevăzută la art. ”* este indicat încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, prin urmare instanța de fond urma să constate dacă, mențiunile date pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și influențează în mod decisiv fondul cauzei.

De menționat că procesul-verbal de constatare și a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. *După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția veridicității.*

Cu precădere la caz, instanța de recurs precizează că legea contravențională prevede redactarea într-o anumită forma *„ad validitatem”* a procesului-verbal cu privire la contravenție reieșind din prevederile art.443 Cod contravențional, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse și prin prisma art.445 Cod contravențional. Astfel, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, Colegiul nu a constatat careva încălcări care ar rezulta în necesitatea anulării acestora iar forța probantă a lor nu a fost înlăturată, în privința cărora se atestă o prezumție de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal și a deciziei contestate, instanța evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 iunie 1999).

Concomitent, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, însă acesta nu stabilește reguli precise privind admisibilitatea probelor (a se vedea, de exemplu, Schenk împotriva Elveției, 12 iulie 1988, § 46 și Lhermitte împotriva Belgiei [MC], 29 noiembrie 2016, § 83), iar prin urmare, întrebarea la care trebuie să se răspundă este dacă procedura în ansamblu a avut un caracter echitabil (Svetina împotriva Sloveniei, 22 mai 2018, § 43).

Respectiv, pentru a determina dacă procedura în ansamblu a fost echitabilă, trebuie să se aibă în vedere dacă dreptul la apărare a fost respectat, iar în particular, trebuie să se examineze dacă persoanei i-a fost oferită posibilitatea de a contesta autenticitatea probelor și de a se opune utilizării acestora (a se vedea Zhang împotriva Ucrainei, 13 noiembrie 2018, § 57), condiții care în accepțiunea instanței de recurs au fost respectate în acest caz.

11. Astfel hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional, or instanța face referire la faptul că de către agentul constatator nu a prezenta nici o probă ce să confirme vinovăția persoanei de comiterea contravenției imputate, or la materialele cauzei contravenționale *se regăsește proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 420169 din 14 august 2023 în original (a se vedea f.d. 8), care a fost întocmit în prezența făptuitorului Ion ROTARI care l-a semnat, iar la rubrica obiecții nu a indicat nici o obiecție, planșă fotografică,* iar probele prezentate nu au fost contestate de către făptuitor, careva probe ce resping faptele stabilite de către agentul constatator instanței nu au fost prezentate, prin urmare instanța de judecată nu a suspus aprecierii corespunzătoare prin prisma prevederilor art.425 alin.(2) în coroborare cu art.442 alin.(1) al Codului contravențional, care rezultă că procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. DCT03 420169 din 14 august 2023 face dovada cu privire la situația faptică și încadrarea

în drept stabilită de agentul constatator personal în timpul săvârșirii nemijlocite a contravenției, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Prin urmare Colegiul reține eronată și pripită concluzia primei instanțe, precum că, procesul verbal cu privire la contravenție întocmit în privința contravenientului Ion ROTARI a fost întocmit în lipsa probelor pertinente și utile speței, or, instanța de recurs atestă că acest fapt nu pune la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 420169 din 14 august 2023 și nu influențează în mod decisiv fondul cauzei, deci instanța de fond a constat eronat lipsa probelor la materialele cauzei, or de către agentul constatator au fost prezentate probe care susțin învinuirea adusă. Or, instanța de fond a expus circumstanțele de fapt ale cauzei fără a da o aprecierea acțiunilor și probelor prezentate de către agentul constatator, ba mai mult o simplă invocare a prevederilor legale nu constituie o hotărâre motivată prin prisma art.462 Cod Contravențional, iar temeiurile indicate în hotărârea respectivă, vin în contradicție cu materialele cauzei și circumstanțele stabilite la caz.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional și anulând procesul verbal cu privire la contravenție din motive formale.

Instanța de recurs consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor , părților şi a agentului constatator, or prin cererea de recurs declarată de agentul constatator s-a invocat mai multe circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare.

12. Subsidiar, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus și ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, reține că contravenientului Ion ROTARI i-au fost aduse la cunoștință drepturile sale procedurale în special dreptul de a fi informat despre învinuirea adusă într-o limbă pe care o cunoaște, dreptul la apărate şi dreptul la egalitatea armelor, şi obligațiile în cadrul procesului contravențional, fapt confirmat prin semnătură contravenientului ( f.d.8).

Conform art.374 alin.(3) Cod contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Respectiv, aceste încălcări de procedură nu-i dau posibilitate instanței de recurs să examineze cauza contravențională în fond, fără a trimite dosarul la o nouă examinare.

Mai mult, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional.

În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului, rezultă că în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, legătura între ele și, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește aprecierea tuturor probelor prezentate de agentul constatator. În aceste circumstanțe, se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind încetarea procesului contravențional, or, instanța de recurs atestă că, instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de agentul constatator. Astfel, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult,

o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs". Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare".

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către agentul constatator Dorin COTOROBAI, a casa Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5419/2023 din 22 ianuarie 2024 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

13. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c), 474 Cod contravențional al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

**D E C I D E :**

***Se admite*** recursul declarat de agentul constatator Dorin COTOROBAI.

***Se casează*** integral Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5419/2023 din 22 ianuarie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 420169 din 14 august 2023, în privința lui **Ion ROTARI**, în temeiul art.236 alin.(2) Cod contravențional, și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

**Președintele ședinței,**
**Judecătorul** **Eugeniu BEȘELEA**

**Judecătorii** **Olga COJOCARU**

**Vitalie BUDECI**